

Sygn. akt IV KK 522/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)

SSN Andrzej Tomczyk (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Danuta Bratkrajc

w sprawie **R. Z.**

oskarżonego z art. 157 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 7 czerwca 2022 r.

kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela prywatnego

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt IX Ka [...],

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w S.

z dnia 23 maja 2019 r., sygn. akt II K [...],

**1. uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym;**

**2. zarządza zwrot oskarżycielowi prywatnemu opłaty od
kasacji.**

UZASADNIENIE

R. Z. został oskarżony o to, że:

w dniu 9 lutego 2018 r. w miejscowości K., gmina O., powiat S. około godz. 05.50 kopnął Z. K. jeden raz, obutą stopą w twarz, co spowodowało naruszenie czynności ciała na okres poniżej 7 dni,

tj. o przestępstwo z art. 157 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w S. wyrokiem z dnia 23 maja 2019 r., sygn. akt II K [...], uznał oskarżonego R. Z. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, stanowiącego występki z art. 157 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i § 3 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego na rzecz oskarżyciela prywatnego Z. K. kwotę 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca R. Z.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt IX Ka [...], uchylił zaskarżony wyrok i na podstawie art. 496 § 3 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. postępowanie w sprawie umorzył.

Kasację od tego wyroku wniósł pełnomocnik oskarżyciela prywatnego, zaskarżając go w całości, na niekorzyść oskarżonego. Zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa karnego procesowego, to jest art. 496 § 1 i § 3 k.p.k. i art. 458 k.p.k., polegające na błędnym uznaniu, że niestawiennictwo oskarżyciela prywatnego i jego pełnomocnika na rozprawie apelacyjnej w terminie 7 lutego 2020 roku oraz 6 lipca 2020 roku, bez usprawiedliwionych powodów, uważa się za odstąpienie od oskarżenia i w rezultacie uchyleniu wyroku sądu pierwszej instancji, umorzeniu postępowania i obciążenia oskarżyciela prywatnego kosztami procesu.”

W konkluzji autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania,

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Stosownie do treści art. 496 § 3 k.p.k., niestawiennictwo oskarżyciela prywatnego i jego pełnomocnika na rozprawie głównej bez usprawiedliwienia uważa się za odstąpienie od oskarżenia.

Analiza akt sprawy wykazała, że oskarżyciel prywatny Z. K. oraz jego pełnomocnik adw. E. G., pomimo prawidłowego zawiadomienia, nie stawili się na rozprawie w dniu 7 lutego 2020 r. (k. 119 – 121) oraz w dniu 6 lipca 2020 r. (k. 125 - 126). Nieobecności swoich nie usprawiedliwili. Na tej podstawie Sąd Okręgowy w K. uznał, że w przedmiotowej sprawie doszło do odstąpienia od oskarżenia, co – jego zdaniem – musiało skutkować uchyleniem zaskarżonego wyroku i umorzeniem postępowania.

Zgodzić się trzeba z autorem kasacji, że takie działanie Sądu odwoławczego nie było prawidłowe. Przepis art. 496 § 3 k.p.k. nie może być stosowany w ramach postępowania apelacyjnego. Spowodowane jest to tym, że skutki procesowe nieobecności stron i ich pełnomocników na rozprawie odwoławczej są unormowane bezpośrednio w art. 450 § 2 i 3 k.p.k. Nie istnieje zatem podstawa do korzystania w takim wypadku z art. 496 § 3 k.p.k. Trzeba zauważyć, że takie stanowisko znajduje oparcie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. np. postanowienie z dnia 28 kwietnia 2016 r., II KK 13/16) oraz w doktrynie (zob. np. J. Skorupka, uwagi do art. 496 k.p.k., Kodeks postępowania karnego. Komentarz 2021, teza 8.; D. Świecki, uwagi do art. 496 k.p.k., Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, teza 8.).

Wobec stwierdzenia takiego rażącego uchybienia mającego istotny wpływ na treść wyroku, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok w całości i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania.

W postępowaniu ponownym Sąd Okręgowy w K. rozpozna sprawę przez pryzmat zarzutów i argumentacji zawartych w apelacji obrońcy oskarżonego.

[a.s.]

